

Na Islandii Konstytucję pisze naród!

1 kwietnia 2011

Pod koniec kwietnia ma być gotowa nowa islandzka konstytucja. Co takiego wyjątkowego jest w tej ustawie zasadniczej Islandii? Otóż będzie to tak naprawdę pierwsza w historii świata konstytucja napisana przez „zwykłych” ludzi dla „zwykłych” ludzi (parafrazując Lincolna; of the people, by the people, for the people”).

ALE MOŻE PO KOLEI...

Pewnie przypominacie sobie jeszcze niedawną katastrofę finansową w Islandii z 2008 roku. Ówczesny rząd poprzez „liberalną” politykę dołożył swoją „cegielekę” do upadku Islandii. Można powiedzieć, że „dopiero co” sprywatyzowane islandzkie banki: Kaupthing, Glitnir i Landsbanki w przeciągu kilku dni stały się niewypłacalne, co w konsekwencji zagroziło bankructwem całego kraju [1]. Skala tego zagrożenia była ogromna. Długi tych trzech banków wynosiły ok. 100 mld dolarów, czyli ośmiokrotność islandzkiego PKB [2].

Rząd chciał obarczyć tymi zobowiązaniami obywateli, jednak doszło do referendum [3], w którym Islandczycy, mimo stanowczych nacisków Unii Europejskiej zdecydowali się nie spłacać „nie swoich długów” [4]. W przeciwieństwie do krajów PIGS (Portugal-Ireland-Greece-Spain) Islandczycy jako jedyni nie ulegli presji międzynarodowej finansjery. Trochę wcześniej po falach protestów rząd musiał ustąpić [5]. Pojawił się nowy rząd, który wiele naobiecował, między innymi demokrację bezpośrednią. Jednak jak to z rządami bywa, nie wiele zaczął wprowadzać w życie.

ISLANDCZYCY POSTANOWILI WZIAĆ SPRAWY W SWOJE RĘCE

Jak historia uczy, nie można mieć zbyt dużego zaufania do

polityków. Islandczycy postanowili napisać nową własną Konstytucję, tym razem bez ich pomocy [6]. Każdy, kto nie miał wcześniej nic wspólnego z polityką mógł się zgłosić do tworzenia nowej ustawy zasadniczej. Spośród ochotników wylosowano ok. 950 osób [7]. Zebrali oni postulaty, które według nich powinny znaleźć się w nowej Konstytucji. Zanotowano m.in. „demokrację bezpośrednią”, „ponowne upaństwowienie surowców naturalnych”, oraz, że „stanowiska państwowe mogą być przekazywane TYLKO i wyłącznie na zasadzie konkursów, wedle kompetencji, a nie znajomości”, itd... Na stronach <http://www.demokracjabezposrednia.pl/> dostępna jest pełna lista propozycji, którą da się przy pomocy tłumaczy internetowych dostatecznie zrozumieć bez znajomości islandzkiego.

Następnym krokiem było wybranie spośród 500 możliwych kandydatów 25-osobową grupę ekspertów – 15-stu mężczyzn i 10 kobiet [8] [9]. Do końca kwietnia mają oni za zadanie spisać tę listę wniosków jako dokument o stosownym prawnym formacie.

Nie pozostaje nam nic innego, jak tylko trzymać kciuki za Islandczyków...

Autor: Jordan Cibura

Źródło: [Demokracja Bezpośrednia](http://www.demokracjabezposrednia.pl/)

PRZYPISY

[1] Hock, Martin (19.08.2010): Islands Bankrott ist noch nicht abgewendet w FAZ.

<http://www.faz.net/s/Rub09A305833E12405A808EF01024D15375/Doc~EC997519001EC49AA8DC59CAC74ED09F1~ATpl~Ecommon~Scontent.html>

[2] Hock, Martin (19.08.2010): Islands Bankrott ist noch nicht abgewendet w FAZ.

<http://www.faz.net/s/Rub09A305833E12405A808EF01024D15375/Doc~EC997519001EC49AA8DC59CAC74ED09F1~ATpl~Ecommon~Scontent.html>

[3] Nachrichtenredaktion SR DRS, (20.2.2011): Island:

Präsident erzwingt erneut Volksabstimmung.

<http://www.drs.ch/www/de/drs/nachrichten/nachrichtenticker/oid.e44ea02ba6ea9818b1a93fab5c9f7995.html?s=al>

[4] Herrmann, G. (06.03.2010, 12:56)Referendum der Wut, w sueddeutsche.de.

<http://www.sueddeutsche.de/politik/staatsschulden-in-island-referendum-der-wut-1.22987>

[5] Kaufmann, Bruno (26.1.2009):Island wagt den Neuanfang.

<http://www.drs.ch/www/de/drs/sendungen/echo-der-zeit/2646.bt10068528.html>

[6]

<http://www.psz.pl/tekst-35376/Islandia-Zgromadzenie-Konstytucyjne>

[7] Redakcja Wiener Zeitung (08.11.2010) Island sammelt Bürgerwünsche für Verfassung, wi Wiener Zeitung.

<http://www.wienerzeitung.at/default.aspx?tabID=3861&alias=wzo&cob=526176>

[8] ORF.at (30.11.2010):Bürger schreiben Islands neue Verfassung w news@orf.at.

<http://news.orf.at/stories/2028384/>

[9] Nikolo, Paul (30.11.2010): Constitutional Assembly Elected.

<http://www.grapevine.is/Home/ReadArticle/Constitutional-Assembly-Elected>

BIBLIOGRAFIA

1.

<http://whatcomforum.blogspot.com/2010/11/what-does-direct-democracy-look-like.html>

2.

<http://principiis-obsta.blogspot.com/2010/03/island-ein-klares-und-massives-nein-zum.html>

3.

http://en.wikipedia.org/wiki/2009_Icelandic_financial_crisis_protests

4.

<http://www.grapevine.is/Home/ReadArticle/Constitutional-Assembly-Elected>

5. <http://www.stjornlagathing.is>

6. <http://www.thjodfundur2010.is>